Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

31 ИЮЛЬ 1970 й. 5-йил чиқиши.
ЖУМА
№ 179 (1547).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МУСОБАҚА АВЖ ОЛМОҚДА

КПСС XXIV съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, самарали меҳнат қилаётган Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси коллективи юбилей йилининг етти ойида катта ютуқларни қўлга киритди.

Пойафзалчилар йил бошида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини қайта қараб чиқиб, беш йиллик планни аввал кўзда тутилганидек 10 декабрда эмас, балки 4 декабргача бажаришга, юбилей йили планини эса 24 декабргача адо этишга қарор қилдилар.

Ана шу юксак социалистик мажбуриятни бажариш учун зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаётган пойафзалчилардан 670 киши беш йиллик планини бажариб бўлди.

Цехлараро авж олаётган социалистик мусобақада коммунист Е. Богословский бошчилик қилаётган 4-цех коллективи, Р. Имангулова мастер бўлган 3-цех поток линияси участкаси коллективлари пешқадамлик қилишяпти.

Корхонанинг янги беш йиллик ҳисобига ишлаётган Х. Тўлаганов, А. Тожиев, Ҳ. Абдуллаева, З. Алиев, К. Мақсудов, М. Исломова, Л. Мацкина, Ш. Қосимова, О. Исҳоқов, А. Иноғамов. М. Қўчқорова сингари ишчилари ибрат бўлишмоқда.

Фабрика коллективи тежамкорлик юришида ҳам фаоллик кўрсатяпти. Юбилей йилининг олти ойи ичида 292 минг дециметр юз чарми, 220 минг дециметр таг чарми, 1400 минг дециметр қаттиқ чарм тежаб қолинди. Уч минг сўмликдан ортиқ ёрдамчи материаллар иқтисод қилинди. Ўтган ойлар ичида 40 та янги модель ўзлаштирилган.

Фабриканинг барча цехлари, участкаларида КПССнинг XXIV съезди шарафига социалистик мусобақа тобора авж олмоқда.

✱ Шу куннинг интервьюси

ИЛМ МАСКАНЛАРИ ЧОРЛАЙДИ

Катта шодиёна ва серташвиш синов онлари етиб келди. Бу ҳаяжонли дамларни ёшларимиз ҳеч қачон унутмайдилар. Эртага бутун мамлакатимизда, шу жумладан, республикамиз олий ўқув юртлари ва ўрта махсус билим юртларида кириш имтиҳонлари бошланади. Шу муносабат билан, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари Ғулом Пўлатов мухбиримизга қуйидагиларни айтди:

— Ҳар йили биринчи августдан барча ўқув юртларимизда кириш имтиҳонлари бошланади, — деди ўртоқ Ғ. П. Пўлатов. — Бу воқеани зўр қизиқиш билан худди байрамдагидек ўтказиш анъанага айланиб бормоқда.

Ҳозир республикамизда ўттиз тўққизта олий ўқув юртлари бўлиб, уларга ўттиз олти мингга яқин киши қабул қилинади. Шу рақамнинг ўзидан кўриниб турибдики, партия ва ҳукуматимиз ёш авлоднинг ўқиши учун бениҳоя ғамхўрлик қилмоқда. Шу йилнинг ўзида ўқув юртларимизни йигирма минг киши битириб, халқ хўжалигининг турли жабҳаларида меҳнат қилиш учун йўл оладилар.

Қувонч билан айтиш керакки, бизнинг ёшларимиз қайси касб, қайси ҳунар ва қайси мутахассисликни орзу қилсалар, унга бемалол эришишлари мумкин. Зотан, ўқув юртларида икки юз мутахассислик бўйича кадрлар тайёрланмоқда.

1952 йилдан бери баъзи ноёб мутахассислар тайёрлаш учун республикамиздан ҳар йили ўрта ҳисобда икки юз киши мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги олий ўқув юртларига юборилмоқда. Шунингдек, республикамиз мактабларига рус тили ва адабиёти ҳамда чет тили ўқитувчилари етишмайди. Буни назарда тутиб, 1967 йилдан бери РСФСР ва Украинадаги педагогика институтларига ҳар ўқув йилида минг киши ўқишга юборилмоқда.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, Ўзбекистон олий ўқув юртлари Осиё ва Африка, Латин Америкаси мамлакатларига олий маълумотли кадрлар етиштириб бермоқда. Шу ўқув йилининг ўзида ажнабий мамлакатларнинг эллик уч ёш йигит-қизи олий маълумот олди, қаҳрамон Вьетнам ёшларидан бир юз эллик уч киши тайёрлов факультетларини тугатишди.

Тошкентимиздаги ўн еттита олий ўқув юртлари ва бир қанча ўрта махсус таълим ўқув юртларида эртага бошланадиган имтиҳонларга жуда катта тайёргарлик кўрилди. Барча олий ўқув юртларига кирувчилар учун ҳар бир илм масканида ёшлар билан суҳбатлар ўтказилди, кириш имтиҳонлари олдидан энг малакали ўқитувчилар раҳбарлигида консультация ва лекциялар уюштирилди.

Биз етуклик аттестати ва меҳнат кўникмасига эга бўлган азамат ёшларимизга кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширишларига энг яхши тилакларимизни изҳор қиламиз.

КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз!

ЯХШИ ГАПНИНГ ҚАНОТИ

- ◆ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ
- ◆ ТРАКТОРСОЗЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ
- ◆ ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 2,5 МИЛЛИОН СЎМЛИК МАҲСУЛОТ
- ◆ ТЕЖАМКОРЛИК РЕЖИМИГА ҚАТЪИЙ АМАЛ ҚИЛИБ
- ◆ ДЕҲҚОНЛАРГА ЯҚИНДАН ЁРДАМ БЕРИЛАДИ

Навоий химия комбинати, Тошкент трактор заводи, «Юлдуз» фирмасининг коллективлари КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан қимматли ташаббус бошладилар. Улар партиямизнинг бўлажак съезди шарафига 1970 йил планини бажариш юзасидан зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олдилар. Бу илғор саноат корхоналари коллективларининг янги ватанпарварлик ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди.

Яхши гапнинг қаноти бор, деганларидек, бу қимматли ташаббусни бизнинг заводимиз ишчи-хизматчилари ҳам зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Улар ҳам партиямизнинг XXIV съезди шарафига зиммаларига янги оширилган социалистик мажбурият олдилар.

Бу янги мажбуриятлар беш йилликнинг охирги йилини корхонанинг ишлаб чиқариш-иқтисодий соҳасида улкан муваффақиятлар билан нишонлашга қаратилгандир.

Завод меҳнаткашлари асосий диққат-эътиборни илғор технологияни қўллаш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, мавжуд ички имкониятларни ишга солишга қаратмоқда.

Коллектив аъзоларининг зиммага олган мажбуриятлар и д а, жумладан, шундай деб ёзилган: ««Т-28Х4» тракторининг охирги кўприклари ишлаб чиқариладиган цех фойдаланишга топширилади. Бунга керак бўладиган механизация, ностандарт жиҳозлар ва бўяш-қуритиш комплекслари тайёрланади».

Бундан ташқари, завод цехларида махсус ишларни бажарадиган йигирмага яқин агрегатлар ўрнатилади.

Ана шу тадбирларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлиги бўйича йиллик топшириқни 1 ноябргача бажариш, етти юз эллик минг киловатт-соат электр энергияси иқтисод қилиш, икки юз тонна шартли ёқилғи тежаб қолиш, уч юз минг сўмлик пландан ташқари фойда олиш имконини беради.

Тракторсозлар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича йиллик топшириқни 20 ноябрга бажариш ва пландан ташқари икки ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Бу — бир юз етмишта трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари учун катта миқдорда эҳтиёт қисмлар, деган сўздир.

Шу билан бирга, Сирдарё область Еттисой районидаги «Қизил юлдуз» совхозига оталиқ ёрдами кўрсатилади.

Завод маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш беш йиллик топшириғини 1 октябрга адо этади.

Беш йилликлар мобайнида пландан ташқари етти миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Биз тракторсозлар КПСС XXIV съезди шарафига зиммага олинган топшириқларнинг шак-шубҳасиз бажарилишини таъминлаш учун бутун имкониятни ишга соламиз. Коллективимиз аъзолари партия ва халқимиз ҳаётидаги муҳим тарихий воқеани ажойиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга бел боғлаганлар.

В. САУШКИН,
Тошкентдаги трактор-йиғув заводи ишчилар комитетининг раиси.

ЭНГ МОҲИР ҲАЙДОВЧИ

«Главташкентстрой»нинг транспорт бошқармасида объектларга қурилиш материалларини график асосида ўз вақтида етказиб беришда барча тадбирлардан унумли фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда.

Ҳозир бошқармага қарашли кўпчилик автобазаларда ҳаёт синовидан муваффақиятли ўтган иш усули — хўжалик ҳисоби амалга оширилмоқда. Бу — автомашиналарни ремонт қилиш муддатини кескин камайтириш, юк ташишнинг самарали қулай маршрутини тузиб олишга имкон бермоқда.

Бошқарма автомобиль хўжаликларида энг яхши ҳайдовчиларнинг конкурсини ўтказиб туриш тобора одат тусига кириб бормоқда. Сўнгги вақтларда иккинчи автобаза шофёрлари ўртасида ўтказилган конкурсда саксондан ортиқ ҳайдовчи ғолиб чиқиб, энг «яхши ҳайдовчи» деган шарафли номни олиш бахтига муяссар бўлдилар.

Рихси Иноғомова шаҳримиздаги бадиий буюмлар фабрикасининг илғор ишчиларидан. Попоп цехининг чевар ишчиси шу кунларда партиямизнинг XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, смена топшириқларини ошириб адо этмоқда.

ЧИННИ БУЮМЛАРИ КОРХОНАСИ

Қардош Озарбайжон республикасининг Кировобод шаҳрида янги чинни буюмлари заводининг цехлари қад кўтарди. Куни кеча у ердан олинган телеграммада айтилишича, ишлаб чиқариш жиҳозлари ва техника воситаларини монтаж қилиш бошланди. Бу ишларни Тошкентдаги созлаш-наладка бошқармасининг прорабн Б. Х. Абдулов раҳбарлигидаги бригада бажаради. Бўлажак корхона йилига беш юз минг дона буюм ишлаб чиқаради.

ШАҲАР ОЗОДАЛИГИ ВА САНИТАРИЯ ОБОДОНЧИЛИГИ ОЙЛИГИ ЎТКАЗИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг

ҚАРОРИ

№ 56/I — «Г»-29. 24 ИЮЛЬ 1970 й.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети бюроси ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети шаҳар кўчалари, майдонлари, боғлар, саноат корхоналари, муассасалар, ўқув юртлари, мактаблар, турар-жой биноларининг ҳовлилари ҳамда микрорайонларда яхши санитария аҳволини вужудга келтиришга катта эътибор бериб, ҚАРОР ҚИЛАДИЛАР:

1. 1970 йил 1 августдан 1 сентябргача озодалик ва санитария ободончилиги ойлиги ўтказилсин.

2. Ишларни белгилаб олиш ва ойликни ўтказиш учун қуйидаги составда шаҳар штаби тузилсин:

ШТАБ БОШЛИҒИ:

Саркисов Г. М. — Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари.

ШТАБ АЪЗОЛАРИ:

Носиров А. Н. — шаҳар партия комитети бўлим мудири.
Исломов Ш. И. — Ободонлаштириш Бош бошқармасининг бошлиғи.
Қодиров Р. Қ. — Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.
Дадашев Т. Д. — шаҳар маориф бўлимининг мудири.
Зайцев В. С. — ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.
Орипов С. А. — савдо бошқармасининг бошлиғи.
Сутягина А. А. — умумий овқатланиш бошқармасининг бошлиғи.
Умаров А. У. — «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари.
Муинов А. М. — Барча турдаги пассажир транспорти ишларини белгилаш ва тараққий эттириш бошқармасининг бошлиғи.
Содиқов М. С. — Шаҳар ветеринария-санитария станциясининг бош врачи.
Харьковский С. А. — Горплан раиси.
Маъсумов С. А. — Тошкент шаҳар Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг раиси.

3. Район партия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари район ижроия комитетларига қуйидаги вазифалар юклансин:

а) корхоналар, ташкилотлар, муассасалар коллективлари ҳамда шаҳар аҳолисини майдонларни, ирригация тармоқларини тозалаш ҳамда кундалик ва қурилиш ахлат ва чиқиндиларни ташишга кўмаклашишга жалб қилиш, ҳар бир корхона, муассаса ва ташкилот қайси участкани тозалаши лозимлиги, иш ҳажми ва уни бажариш муддатини белгилаш;

б) ички ишлар бошқармаси, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими, савдо, умумий овқатланиш ҳамда маиший хизмат бошқармаси билан биргаликда, кўчаларда савдо қилувчи тармоқлар ишини кўриб чиқиш, санитария қоидаларига жавоб бермайдиган жойларда кабоб, палов билан савдо қилишни тақиқлаш;

в) санитария ободончилиги бўйича иш олиб борувчи район штабларини қайтадан ишга солиш, ижроия комитетнинг ҳар бир бўлими, корхона, ташкилот мактаб, уй бошқармаси, ЖЭК ва маҳаллий комитетлар учун ўз территориясининг санитария аҳволини яхшилаш бўйича конкрет тадбирлар белгилаш ва уларнинг бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатиш;

4. Ободонлаштириш Бош бошқармасига қуйидаги вазифалар юклансин:

а) ойлик ўтказилаётган пайтда муайян жойларда, кўчаларда ва шаҳарнинг бошқа қисмларида ётган ахлатларни дарҳол олиб кетиш ва шаҳардаги барча уйлардан ахлатни мунтазам олиб кетишни йўлга қўйиш;

б) кўчаларни ювиш муддатини соат 00 дан 6.00 гача белгилаш, фақат хлор аралаштирилган сув билан кўчаларни ювиш, кундуз кунлари эса ободонлаштириш Бош бошқармаси ва район ижроия комитетлари томонидан тасдиқланган кўчаларга сув сепиш;

в) район ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси билан биргаликда, фаррошлар ишини қаттиқ назорат қилиш;

г) ахлат солинадиган контейнерларни кўпайтириш, уларни мунтазам тозалаш, ювиш ҳамда дезинфекция қилишни таъминлаш, контейнерлар қўйиладиган майдончаларни озода ҳолда тутиш;

д) асфальт кўчалар, тротуарлар, майдонларни, шунингдек, кичик формадаги архитектура элементларини белгиланган графикда ремонт қилишни таъминлаш;

е) махсус ахлат тозалаш автотранспортининг икки сменада ишлашини ташкил қилиш ва ахлатни ўз вақтида олиб кетиб, кўчаларни сифатли ювишни ташкил этиш.

5. Маиший хизмат бошқармасига шу йил 10 августгача шаҳарга кираверишда биринчи навбатда Куйбишев шоссеси, Халқлар дўстлиги ва генерал Петров кўчаларида муваққат автомойкалар ўрнатиш вазифасини юклаш.

6. Савдо ва умумий овқатланиш бошқармаларига ўзларига қарашли корхоналарда керакли санитария тартибини жорий қилиш ва бунинг учун қуйидаги вазифаларни юклаш:

а) ўз майдонида ҳамда шу атрофдаги ариқ тармоқларида қониқарли санитария аҳволини таъминлаш ва озодаликка қатъий амал қилиш, ташланган чиқиндиларни бир суткадан ортиқ туриб қолмаслигини ҳамда уларни ёпиқ идишларда сақланишини таъминлаш;

б) холодильниклар ва технологик қурилмаларни текшириб кўриш ва зарур бўлганда уларни ремонт қилиш учун тезда чора кўриш;

в) корхоналарнинг иш режимига қатъий риоя қилиш, озиқ-овқат маҳсулотларини кулинария қоидаларига амал қилган ҳолда ишлаш, уларни сақлаш шароити ва муддатига амал қилиш;

7. Ойлик мобайнида шаҳар марказлаштирилган юк ташиш автотрестига район ижроия комитетлари ва ободонлаштириш Бош бошқармаси заявкалари билан ахлат ташиб кетиш учун қўшимча юк самосваллари ажратиш вазифасини юклаш.

8. «Главташкентстрой» ва барча қурилиш ташкилотлари барча қурилиш ташкилотларига қуйидаги вазифаларни юклаш:

а) барча қурилиш майдончаларидан тўпланиб қолган ахлатларни ташиб чиқариш ва зарур бўлса, бунинг учун ажратилган жойни ремонт қилиб, бўяб қўйиш;

б) барча қурилиш объектларида ювиш мосламаларини ўрнатиб, машиналарни ювиш ва подъездларни ободонлаштириш;

в) сочиладиган юкларнинг устига сув сепмасдан ва очиқ ҳолда ташиш, шунингдек, юкларни кузови бузилган машиналарда ташиш ва ахлатни белгиланган ердан бошқа жойларга тўкишни тақиқлаш;

9. Тошкент шаҳар турар-жой бошқармасидан ҳовлиларнинг санитария аҳволини тартибли сақлаш ва қаттиқ ҳамда суюқ чиқиндиларни ўз вақтида олиб чиқиб кетишни таъминлашни талаб қилиш.

10. Шаҳар ветеринария ва санитария станциясидан гражданларнинг қорамолларини текшириб кўриш ва белгиланган санитария қоидаларининг бузилишига йўл қўймаслигини текширишни талаб этиш.

11. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимига эпидемияга қарши тадбирлар ўтказиш ва шу мақсадда пионер лагерларида, мактабгача ёшдаги болалар муассасаларида, савдо, умумий овқатланиш ва бошқа корхоналарда санитария-эпидемиология режимига қандай риоя қилинаётганини текшириш, шунингдек, водопровод тармоқларидаги ҳамда автоцистерналарда ташиб келтирилаётган сувни санитария-лаборатория контролидан ўтказишни таъминлаш вазифасини юклаш.

12. Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасига кўчалар, корхоналар, ташкилот, муассаса майдонларининг санитария аҳволини текшириш учун мунтазам рейдлар ўтказиб туриш, санитария тартибини бузган шахсларга қатъий чоралар кўриш вазифасини юклаш.

13. Район ижроия комитетларига ҳар жума ва шанба кунлари корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва аҳолининг ҳовлилари ва атроф участкаларни тозалаш ҳамда ободонлаштириш учун ҳашарга чиқишини ташкил этишни тавсия қилиш.

14. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига, шаҳар радио комитети ва телевидениега озодалик ва санитария ободончилиги ойлигининг ўтказилиши ҳақидаги материалларни мунтазам ёритиб бориш.

Бадиий буюмлар фабрикасининг илғор ишчиси М. Раҳмонова шу кунларда партиямизнинг XXIV съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб меҳнат қилмоқда. У смена топшириқларини анча ошириб адо этиб кўпчиликка ўрнак бўляпти.

М. Нуриддинов ва **И. Шоннағомов** фотоси.

✱ Аҳолига қулайлик

ЙЎЛОВЧИЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

Меҳнат отпускаларининг авжига чиққанлиги муносабати билан Совет Иттифоқининг турли шаҳарларига борувчи кишилар жуда ҳам кўпайиб кетди.

Шу муносабат билан, Тошкентдан туриб исталган шаҳарга билет сотиб олиш мумкин. Бу ишни темир йўл ходимлари қандай бажармоқдалар?

Бунинг учун, Тошкент вокзалига турли шаҳарлар билан бевосита алоқа боғловчи телетайплар ўрнатилди. Шу кунларда Киев, Одесса, Ульяновск, Горький, Саратов, Куйбишев, Свердловск, Челябинск, Новосибирск, Харьков каби кўпгина шаҳарлар билан бевосита телетайп орқали билетлар сотилганлиги ҳақида хабарлар берилмоқда.

✦✦✦

ТОМОШАБИНЛАР МАМНУН

Чилонзор районидаги «Коммунальник» клуби ҳаваскорлари аҳолига маданий хизмат кўрсатиш борасида диққатга сазовор ишлар қилмоқдалар.

Бугун

клубнинг сайёр концерт бригадаси Чилонзор районининг 33 ва 6-ЖЭК ларида томоша кўрсатди. Тўпланганларга бадиий ўқиш усталарининг чиқишлари, турли куй ва қўшиқлар, «Мўъжизасиз мўъжизалар» туркумидан кўрсатилган томошалар ғоят манзур бўлди.

● Шаҳар боғларида

ТЕМАТИК КЕЧАЛАР

«Драматургия ва кинода Ленин образи». Фрунзе районидаги Киров маданият ва истироҳат боғида ўтказилган тематик кеча ана шундай аталди.

Бугун

боғда дам олувчиларга революция доҳийси ҳақида яратилган бадиий кинофильмлар, СССР халқ артисти Шукур Бурхонов ижросида Владимир Ильич образи ҳақида суҳбатлар олиб борилади. Шундан кейин, районидаги 1-маданият уйининг бадиий ҳаваскорлик тўгаракларн аъзолари концерт берадилар.

Боғ ходимлари яна бир мазмунли кечага тайёргарлик кўрмоқдалар. Эртага бу ерда «Экранда коммунист образи» деган темада кеча ўтказилади. Бу суҳбатли-концерт революциянинг алангали йиллари ва граждандар урушининг фронтларида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган ота-боболар хотирасига бағишланади.

Дунё хабарлари

СЎЛ КУЧЛАРНИНГ ҒАЛАБАСИ

РИМ. Италиядаги сўл кучлар мамлакатнинг янгидан тузилган областларидан бири Тосканада ғалаба қозондилар. Бу ерда Компартия, Италия Социалистик партияси ва Италия Пролетар бирлиги социалистик партияси ўртасида тузилган битимга мувофиқ, сўл жунта — область ижроия органи ташкил этилди. Социалист Лелио Лагорио Тоскана область жунтасининг раиси қилиб сайланди.

АГРЕССИЯ СТАТИСТИКАСИ

Парижда чиқадиган «Монд» газетаси қуйидагиларни ёзади: Қўшма Штатлар шарқи-жанубий Осиёдаги ҳарбий интервенция даврида Ҳинди-Хитой ярим ороли мамлакатлари территориясига 5.172.588 тонна бомба ташлади. Айни вақтда Америка пиёда аскар бўлинмалари ва артиллерияси кейинги уч ярим йил мобайнидагина уруш ҳаракатлари давомида 5.155.700 тонна ўқ-дори сарф қилди. Ана шу ўқ-дорилар ва бомбаларнинг қуввати деб таъкидлайди газета, АҚШ Хиросимага қарши фойдаланган шу типдаги 770 атом бомбасининг қувватига баравардир.

(ТАСС).

Қишлоқ хўжалиги — Бирма экономикасининг асосини ташкил этади. Давлат қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқаришга катта аҳамият бермоқда. Сўнгги йилларда суғориладиган майдонлар кенгайтирилди, янги суғориш иншоотлари қурилмоқда.

СУРАТДА: Бирманинг марказий қуруқ зонасидаги янги сув тақсимловчи қудуқ.

Н. Новиков фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

• *Грампластинкалар заводининг юбилейи*

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДАН

ЭРТАГА

МУЛЛАТЎЙЧИ ТОШМУҲАМЕДОВ НОМИДАГИ ГРАМПЛАСТИНКАЛАР ЗАВОДИНИНГ КОЛЛЕКТИВИ ЎЗИНИНГ ЧОРАК АСРЛИК ЮБИЛЕЙИНИ НИШОНЛАЙДИ. АНА ШУ ЙИГИРМА БЕШ ЙИЛ ИЧИДА КОРХОНАДА ИККИ ЮЗ ЎТТИЗ МИЛЛИОНТА ГРАМОФОН ПЛАСТИНКАЛАРИ ТАЙЁРЛАНДИ ВА РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНДИ. ШУНДАН ЕТМИШ МИЛЛИОНДАН ОРТИҒИ ЎЗБЕКИСТОН ВА ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКА ХАЛҚЛАРИНИНГ ИЖОДИ ЁЗИЛГАН ПЛАСТИНКАЛАРДИР.

Агар 1945 йили, завод Тошкентда ўз фаолиятини эндигина бошлаган пайтда барча ўзбек миллий ёзувлари бор-йўғи икки-уч ўнликни ташкил этган бўлса, ҳозирги пайтда, айниқса, 1959 йили завод ташаббуси билан Тошкент грампластинкалар студияси ташкил этилгандан сўнг, бу фонд олти юзта номга етди.

* * *

Ўзбекистон пойтахтида бу заводнинг ташкил этилиши мамлакатимиз бошидан серташвиш кунларни кечираётган даврга тўғри келади.

Буюк Сталинград жанглари тугагандан кейин орадан бир неча кун ўтгач, СССР Халқ Комиссарлари Совети Тошкентда грампластинкалар заводи қурилиши тўғрисида қарор қабул қилди. Бу қарор совет халқининг герман фашизми устидан тўла ғалаба қозонишига комил ишончини билдирар эди.

Урушнинг оғир кунларида заводни бунёд этиш ҳақидаги қарорнинг қабул қилиниши партиямизнинг совет халқи эҳтиёжларини қондириш, унинг маданиятини янада юксалтириш соҳасидаги катта ғамхўрлиги намунаси эди.

Янги корхонанинг Тошкент шаҳрида бунёд этилишининг ўзи ҳам ленинча миллий сиёсатнинг партиямиз томонидан нақадар оқилона олиб борилаётганлигидан дарак берарди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ҳукумати янги завод қурилишига жуда катта ёрдам бердилар.

Барча қийинчиликларни ортда қолдирган кичик коллектив аъзолари 1945 йилнинг 1 августида Тошкент грампластинкалар заводини фойдаланишга топширишга муваффақ бўлдилар.

Хўш, дастлабки пайтда завод қай аҳволда эди? Бу ерда тўртта станокка эга бўлган пресслаш цехи, битта силлиқлайдиган станок ва шунга ўхшаш нарсалар бор эди. Гидронасос станциясида эса, 1881 йилда чиқарилган гидравлик насос ишлаб турар эди. Механика цехида бўлса, бор-йўғи тўртта эски токарлик станоги турар эди. Корхонада атиги тўқсон икки киши ишларди. Шундай қилиб, 1946 йили тўрт юз олтмиш икки мингта пластинка чиқарилди. Завод ҳали кўпгина нарсаларни бошқа жойлардан оларди.

1946 йилда саккиз соат ичида бор-йўғи бир юз қирқ бешта пластинка тайёрланарди. Лекин шундай бўлишига қарамай, корхона шу йили тўрт юз олтмиш икки мингта грампластинка ишлаб чиқарди. Бу—ҳар бир завод ишчисининг самарали меҳнати маҳсули эди.

Бугунги кунда биз заводимизда унинг дастлабки кунларидан бошлаб ишлаётган ишчиларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Татьяна Галкина завод қурилаётган пайтда келди. Йигирма беш йилдирки, у пресслаш цехида меҳнат қилади. В. Карпова, А. Билдина ва бошқалар ҳам корхонамиз қучоғидалар.

Тошкент грампластинкалар заводи иш бошлаган дастлабки куниданоқ, Ўзбекистон ва қўшни қардош республика халқларининг миллий музика маданиятини кенг пропаганда қилишга асосий эътиборни қаратди. 1945 йили дастлабки чиқарилган грампластинкаларда СССР халқ артисткаси Ҳалима Носирова, А. Исмоилов, А. Умурзоқов, Ж. Султонов, М. Узоқовларнинг ашулалари ёзилган пластинкалар, Уста Олим Комилов ва бошқа созандаларнинг ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли ижро этган куйлари бор эди. Шунингдек, ўзбек музика ансамблининг дастлабки ижодкорларидан бири Муллатўйчи Тошмуҳамедов қўшиқлари ёзилган пластинкалар ҳам чиқарилди. 1969 йили эса заводимизга унинг номи берилди.

Тинч қурилиш йиллари бошланди. Заводимиз ҳам юксала борди. 1948 йилда икки миллион юз мингта грампластинка ишлаб чиқарилди. Ишлаб чиқариш рентабеллашди.

1950 йилдан бошлаб, корхона фақат ўз маҳсулотларимиздан грампластинкалар ишлаб чиқаришга киришди. Бу нарса маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг кескин даражада ошишига олиб келди.

1959 йилдан бошлаб эса, завод узоқ айланадиган яхши сифатли пластинка ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Ана ўшанда тўққиз юз мингта узоқ айланадиган пластинка тайёрланган эди.

1964 йили завод қайтадан ташкил этилган Бутуниттифоқ «Мелодия» грампластинка фирмаси составига кирди. Ана шу даврдан бошлаб ишлаб чиқариш жуда ҳам такомиллашиб кетди. Янги пластмасса цехи бунёд этиляпти. Завод босмахонаси ҳар хил жиҳозлар билан таъминланяпти.

Ишлаб чиқаришнинг янги техника воситалари билан қуролланиши ўзининг ижобий натижаларини беряпти. 1969 йили Тошкент заводи йигирма икки миллион дона пластинка ишлаб чиқарди. Шулардан 21,6 миллионтаси узоқ айланадиган пластинкалардир.

Ўтган йигирма беш йил ичида корхонани техник жиҳатдан таъминлаш билан бир қаторда завод ишчи-хизматчиларининг меҳнат шароити ва маиший турмуши соҳасида ҳам талайгина ишлар амалга оширилди. Корхона коллективи эндиликда ўз ётоқхонасига ва болалар боқчасига эга.

Завод территорияси жуда ўзгариб кетди. Қизил бурчаклар, клублар ва ишчилар учун бошқа катта қулайликлар яратилган. Иссиққўл соҳилларида корхонанинг юз ўринли дам олиш уйи бор. Бу тадбирларнинг ҳаммаси ўзининг яхши самарасини беряпти. Эндиликда, грамофон ёзувларда Ўзбекистон композиторларининг энг яхши асарлари, жумладан Мухтор Ашрафий, Манас Левиев, Сулаймон Юдақов, Толибжон Содиқов, Матниёз Юсупов, Рашид Ҳамроев, Сайфи Жалил ва бошқа композиторларнинг асарлари бор.

Тошкент грампластинкалар заводининг пластинкаларида саҳнамизнинг Ҳалима Носирова, Саодат Қобулова, Юнус Ражабий, Комилжон Отаниёзов, Ғулом Абдураҳмонов, Карим Зокиров, Берта Давидова, Шаҳодат Раҳимова, Ботир ва Луиза Зокировалар, Стахан Раҳимов, Гулшод Отабоева, Муҳаббат Шамаева ва бошқа кўплаб усталари ижро этган қўшиқлар бор. Шунингдек, тожик, қирғиз, туркман ва қозоқ халқларининг энг яхши асарлари ҳам ёзиб олинган.

Тошкент грампластинка заводининг ўзбек миллий маданияти ва санъатини кенг пропаганда қилишдаги хизматини биргина мисолдан ҳам яққол кўриш мумкин. Грамофон ёзувлар фондида ҳозир саккизта ўзбек операси, ўнта музикали драма ва Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрининг ўттиздан ортиқ спектакллари бор. Ҳар йили Тошкент студияси ишлаб чиқаришга олтмишга яқин янги узоқ айланадиган грамофон пластинкаларини беряпти.

Заводнинг чорак асрлик фаолиятига баҳо берар эканмиз, биз коллектив хизматини алоҳида таъкидлаб ўтамиз.

Коллективнинг меҳр-ҳурматини қозонганлардан бири силлиқловчи Т. Худойбергановадир. У йигирма уч йилдан бери, прессловчи А. Абрамухина эса йигирма йилдан бери ишлаб келади. Корхонанинг Б. Аъзамова, А. Константиниус, А. Степаньянц, И. Галкин, О. Сафонова ва шунга ўхшаш кўпгина хизматчилари коллектив фахридир.

Бугунги кунда корхонамиз меҳнат аҳли жонажон Коммунистик партиямизнинг XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш иштиёқидадир. Коллективимиз аъзолари Ўзбекистон ва Ўрта Осиёнинг барча республикалари халқлари асарларини пропаганда қилиш борасида ўз олдиларида турган вазифани шараф билан уддалаш учун бутун имкониятни ишга соладилар.

Ю. КРОТОВ,
грампластинкалар заводининг директори.

Корхонанинг пресслаш цехида 1948 йилдан бери ҳалол меҳнат қилиб келаётган Раиса Шуваева (ўнгда) юбилей йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бутун имкониятни ишга солмоқда.

* * *

Митхат Қирғизбоев номини завод коллективи фахр билан тилга олади. Коммунистик меҳнат зарбдори М. Қирғизбоев 1965 йилдан бери корхонада ишлаб келяпти. У заводнинг чорак асрлик юбилейини ишлаб чиқаришда катта ютуқлар билан кутиб олмоқда.

И. Шониғомов фотолари.

ҚУРИЛИШ ИЛҒОРЛАРИ

ОҚШОМ ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Қишлоқ қурилишидаги меҳнат унумдорлиги бўйича, Қозоғистон мамлакатимизда биринчи ўринни эгаллади. Бу ерда ҳарбир ишчи ҳисобига йилига 6,6 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари тўғри келади. Бу юксак кўрсатгич ишлаб чиқариш такомиллаштирилганлиги туфайли қўлга киритиляпти. Эскиларини реконструкция қилиш ва янгиларини қуриш натижасида юзага келаётган улкан комбинатлар қишлоқларда турар-жой ва маданий маиший бинолар қурилишига асосий база бўлиб хизмат қиляпти, деб ёзади **«Вечерняя Алмаата»** газетаси. Масалан, Чимкент ва Уралск областида қурилган комбинатларнинг қуввати—йилига 35—50 минг квадрат метргача шартли турар жой биноси ишлаб чиқаришдан иборатдир. Яқин йилларда бундай корхоналар ўн тўққизтага етади.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

• *Социализм мамлакатларида*

ПАРК-ШАҲАР

СОФИЯ. Болгарияда Плевен муқаддас шаҳар, рус-болгар дўстлигининг рамзи деб аталади. Мамлакатни турклар зулмидан озод қилган рус жангчиларининг хоки шу ерда муқаддас сақланмоқда. Ўша йиллардаги воқеалар билан боғланган кўп жойлар музейларга айлантирилган. Тарихий жанглар бўлиб ўтган жойларда кўпдан-кўп ўрмон-парклар барпо этилган.

Плевен—мамлакатнинг энг кўкаламзор шаҳридир. Ҳозир бу ерда янги парк вужудга келтириляпти. Парк хушманзара жойда 420 гектардан зиёд майдонни эгаллайди. (ТАСС).

Югославия Федератив Социалистик Республикаси. Белграднинг Теразия кўчасида. (ТАСС фотохроникаси).

ЮКСАК УНВОН УЧУН

БУДАПЕШТ. Венгриядаги энг йирик озод металлургия комбинатининг коллективи «Социалистик меҳнат корхонаси» деган юксак унвонни олиш учун кураш олиб боришга қарор берди.

Корхона олинган мажбуриятларга мувофиқ, 1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан қарийб 190 минг тонна кўп чўян, 17 минг тонна кўп пўлат ва 139 минг тонна кўпроқ прокат ишлаб чиқаради.

Коллектив меҳнат унумдорлигини доим ошириш, ишлаб чиқаришни яхши ташкил этиш ва унинг самарадорлигини кўпайтириш мажбуриятини олди. (ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

ПРАГА. Жанубий Моравиядаги йирик қанд-шакар заводида технология линияларининг бири синаб кўрила бошланди. Грушована-Евишовка шаҳридаги озиқ-овқат саноатининг янги корхонаси—чехословак ва поляк мутахассислари мустаҳкам ҳамкорлигининг самарасидир. Бу заводда ишлаб чиқариш процессларининг ҳаммаси механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган. Польша халқ республикаси завод учун керакли машина ва ускуналарни тайёрлаб берди. 2 ойдан кейин ишга тушириладиган бу корхона бир кечаю кундузда 4 минг тонна қанд-шакар ишлаб чиқаради. (ТАСС).

ПОЛЬША КОНЧИЛАРИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВАРШАВА. Польшанинг кончилик иши мутахассисларидан катта бир группаси Варшавадан Бирлашган Араб Республикасига жўнаб кетди. Группа Коссеир районидаги катта фосфорит конини қазиб олишга тайёрлаб беради. Айни маҳалда ташқи савдо бирлашмаси саралаш фабрикаси қурилишида ишлатиладиган машиналарни БАРга жўната бошлади.

Польшалик кончи мутахассислар кўпгина мамлакатларда малакали ва ҳалол шериклар сифатида донг таратган. Улар ҳозир Италия ва Сурияда, Ҳиндистон ва Югославияда, Болгария, Румыния, ГДРда фойдали қазилмаларни қидириш, конлар қуриш ишларини олиб бормоқдалар. Катовици воеводлигидаги «Ян» шахтасида кўмир қазиб чиқарувчи автомат-лава ишга туширилганлигининг дараги дунёга тарқалганидан бери Польша кончиларининг обрўси айниқса ошиб кетди. Катовицилик инженерлар ана шу шахтада орттирилган тажриба асосида кўпгина янги техника намуналарини вужудга келтиряптилар ва бошқа мамлакатлардаги ҳамкасблари билан бажонидил ҳамкорлик қилмоқдалар. (ТАСС).

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЭКОНОМИКАСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

ҚОҲИРА. Исроилнинг Бирлашган Араб Республикасига қарши агрессияси давом этаётганлигига қарамай республиканинг саноати, қишлоқ хўжалиги ва ташқи савдоси анча катта муваффақиятларга эришди. Бирлашган Араб Республикасининг Президенти Жамол Абдил Носир араб социалистик Иттифоқи умуммиллий конгрессининг 4-сессиясида сўзлаган нутқида шу ҳақда гапирди.

«Ал-аҳром» газетаси мамлакатнинг ташқи савдоси ўсиб, ривожланиб бораётганлигини тасдиқловчи бир қанча маълумотларни эълон қилди.

Кейинги 30 йил мобайнида, деб таъкидлайди газета, Бирлашган Араб Республикасининг ташқи савдо баланси биринчи марта 43 миллион миср фунтидан иборат актив сальдога эга бўлди, ваҳоланки, 60-йилларнинг иккинчи ярми бошларида Бирлашган Араб Республикасининг ташқи савдо дефицити 205 миллион миср фунтини ташкил этган эди.

Экспортдан олинаётган даромадлар 1965—66 йиллардаги 258,5 миллион миср фунтидан 1968—69 йилларда 308 миллион фунтгача кўпайди.

Истеъмол молларини чет мамлакатлардан келтириш анча камайди. Бунга сабаб шуки, ана шу молларнинг кўпини миср саноатининг ўзи ишлаб чиқара бошлади. (ТАСС).

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ВЕНА. Австрия ҳукумати Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақириш хусусида манфаатдор барча ҳукуматларга меморандум юборди. Австрия АП агентлиги тарқатган бу меморандумда Австрия бундай кенгашни чақириш тўғрисидаги таклифни энг бошданоқ табриклаган эди, деб таъкидлаб ўтилади.

Ҳужжатда бундай дейилади: доим бетарафлик сиёсатини ўтказиб келаётган давлат бўлмиш Австрия Республикаси кескинликни чинакам юмшатишга қаратилган барча тадбирларга аҳамият бермоқда. Шунга биноан Австрия Финляндия ҳукуматининг бундай кенгашни Хельсинкида ўтказиш тўғрисидаги таклифига ижобий жавоб берди.

Австрия ҳукумати кенгашга тайёргарликда қатнашишга ҳозир эканлигини билдиради ва «юксак даражадаги экспертларнинг дастлабки учрашувлари»ни Венада ўтказишни таклиф этади. (ТАСС).

ҲИНДИСТОНДА РУС ТИЛИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда рус тилини ўрганишга қизиқиш жуда катта. Мамлакатнинг кўпгина ўқув юртлари кетидан Ҳиндистон жанубидаги Кириала штатининг Тривандрам шаҳри университети ҳузурида рус тили курси очилди. Курсни битириб чиққан кишилар Ҳиндистон мактаблари ва коллективларида рус тилидан дарс берувчи муаллим дипломини оладилар. (ТАСС).

ИОРДАНИЯНИНГ ЖАВОБИ

ҚОҲИРА. Қоҳирада чиқадиган «Ал-аҳром» газетаси Яқин Шарқ танглигини бартараф қилиш юзасидан Американинг кейинги таклифини Иордания қабул қилди ва буни АҚШ ҳукуматига расмий суратда маълум қилди.

Газета Иордания Бош министри Абдил Монейма Рифоийнинг баёнотини эълон қилди. Бу баёнотда айтилишича, Иордания ҳукумати ана шу таклифларга ижобий жавобни якдиллик билан тасдиқлади.

Бош министр Рифоий Иорданиянинг жавоби Американинг ташаббусига Бирлашган Араб Республикаси қайтарган жавобга тамомила мос келади, деб таъкидлади.

Эроннинг миллий экономикасида нефтни қазиб олиш, қайта ишлаш ва экспорт қилиш муҳим ўринни эгаллайди. Форс қўлтиғидаги Харк ороли ана шу қимматли хом ашё экспорт қилинадиган марказлардан бири. Бу ерда замонавий нефть ва химия заводлари, нефть қувурлари ва катта-катта резервуарлар мавжуд.

СУРАТДА: нефть ва химия заводида. Эронлик мутахассис Р. Аббаси бошқарув пульти олдида.

В. Соболев фотоси. (ТАСС).

СУВ ТОШҚИНИ ОҚИБАТЛАРИ

ЛОНДОН. Венесуэлада рўй берган сув тошқини натижасида 25 киши ўлган, 5 мингдан ортиқ киши уй-жойдан маҳрум бўлган.

Бир ҳафтадан ортиқ вақтдан бери тўхтовсиз ёғиб турган жала натижасида рўй берган сув тошқини экинларга катта зарар етказди, бир қанча районларда алоқани ва темир йўл қатновини издан чиқарди.

* * *

КАРОЧИ. АПП агентлиги хабар беради: Шарқий Покистонда ҳалокатли сув тошқини содир бўлган. Мамлакат шу қисмидаги 19 райондан 14 таси сув остида қолган. Табиий офат натижасида бир неча киши қурбон бўлган.

ЯДРО ҚУРИЛМАСИ СИНАБ КЎРИЛДИ

ПАРИЖ. Франция Полинезия оролларидаги Тинч океан синаш полигонида куни кеча чоғроқ қувватдаги ядро қурилмасини синаш мақсадида портлатиб кўрди. Бу 1970 йилги программа доирасида амалга оширилган шу хилдаги қурилманинг олтинчи синовидир. (ТАСС).

ТЎРТ ЙИЛЛИК ИККИЛАНИШДАН КЕЙИН...

Ниҳоят Европа хавфсизлиги масаласи бўйича кенгаш ўтказиш мумкинми энди?

Бизнинг кўҳна қитъамиз ҳозирги асрда кўп нарсани бошидан кечирди. Биринчи жаҳон урушининг муқаддимаси бўлган Болқондаги қонқардош урушлари, сўнгра фашизм ва Гитлер бошлаган иккинчи жаҳон урушининг даҳшатлари бўлиб ўтди. Ҳатто уруш тугагач орадан чорак аср вақт ўтиб кетган бўлса ҳам барқарор тинчлик таъминланди, деб бўлмайди. Бу қитъада тинчлик юридик жиҳатдан мустаҳкамланган эмас. Шаклланган мавжуд вазиятга эътироз билдириш учун уринаётган кучлар мавжуд. Аҳолиси шундай кўпайган территорияда янги урушнинг бошланиши цивилизацияни йўқ қилишини ва Европани жаҳон, майдонидаги ролидан маҳрум этишни ҳар бир киши билади.

Буларнинг ҳаммаси кўзга кўриниб турган ҳақиқат. Бироқ, шунга қарамай Варшава Шартномаси қатнашчиларининг Варшавада тўпланиб, Европа хавфсизлиги бўйича кенгаш ўтказиш ҳақида Европадаги барча мамлакатларга мурожаат қилганидан буён орадан тўрт йил ўтди. Бу учрашувга амалий тайёргарлик кўришга ҳали жиддий киришилгани йўқ. Бу учрашувнинг зарурлигини эса ҳеч ким инкор қилмайди.

Европада олти юз миллион киши яшайди. Улар маданиятининг илдизи узоқ ўтмишга кириб кетган. Европа олимлари инсониятнинг кейинги авлодлари амалга оширган ғоят катта тараққиётнинг авангардида эдилар. Планетадаги тинчлик жуда кўп даражада Европадаги тинчликка боғлиқ. Ядро қурбонлари муқаррар бўладиган қурбонлар деб қабул қилиниши керакми? Эҳтимол Европа ўз хавфизлигини ўзи таъминлаш учун уриниб кўришга қобилиятлидир?

Варшава Шартномаси мамлакатларининг вакиллари 1969 йилнинг мартида, сўнгра шу йил баҳорда ва ниҳоят ҳали яқиндагина Будапештда ўз таклифларини яна баён этдилар ва аниқладилар. Финляндия бу кенгашнинг ўз мамлакатида ўтказилишига тайёр эканлигини аллақачон маълум қилди. Ғарб ҳукуматларидан бирontаси бу кенгашнинг чақирилишига принципиал қарши чиқишга журъат эта олмади. Хўш, шундай экан гап нимада ўзи?

Кескинликни юмшатиш душманлари ишни пайсалга солиш тактикасини танлаб олганлар. Бу ғоя шунчалик қизиқарли ва шунчалик муҳимки,— деди улар,—биз унинг муваффақиятли амалга оширилиши учун тўла ишончга эга бўлишимиз зарур. Уни барбод қилишга олиб келадиган бирон шошма-шошарлик бўлмаслиги зарур!

Заминни пухта тайёрлаш лозим. Ҳатто ҳозирча баъзи мухим масалалар ҳал этилгунча сабр қилиб туриш маъқул бўларди. Акс ҳолда улар кенгашга зарар етказиши мумкин. Ва ҳоказо...

Буларнинг ҳаммаси жиддий эмас. Масалалар ва келишмовчиликлар мавжуд албатта. Акс ҳолда музокаралар олиб бориш ва кенгаш ўтказиш зарур бўлмасди. Лекин урушдан кейин бир ерда депсиниб ўтказилган йигирма беш йил рўй берган боши берк кўчадан чиқиш йўлини қидириб топиш зарурлигини ҳал этиш учун етарли эмасмиди?

Кенгашга шубҳасиз тайёрланиш керак эди. Лекин бунинг учун зарур бўлган вақт керагидан ортиқча бўлди. Биз бир неча давлат арбоби юмалоқ стол атрофида бир неча кун ичида ҳамма масалаларни ҳал қилади, деган пуч хаёлларга бормаймиз... Даставвал ҳавфсизликни таъминлаш чоралари, куч ишлатиш ёки уни ишлатиш билан пўписа қилишдан бош тортиш тинчлик манфаатлари учун хизмат қиларди. Бу кейинги урушдан кейин юзага келган чегараларни зўрлик билан ўзгартириш учун ҳеч ким урунмайдиган бўлади деган сўз бўларди. Умумий манфаат учун савдо-сотиқ, иқтисодий, техникавий, маданий ҳамкорликни кенгайтириш, туризм ва спорт соҳаларидаги алоқаларни мустаҳкамлаш зарур. Соғлиқни сақлаш, муҳитни ифлосланишдан сақлаш ишлари биргаликда актив ҳаракат қилишни талаб этади. Урушни пропаганда қилишга қарши булардан ҳам яхши жавобни топиш қийин. Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлик бўйича орган юзага келтирилиши Европа давлатлари территорияларида жойлашган чет эл қуролли кучларини камайтириш учун йўл очар эди.

Чинакам ҳавфсизлик асосан ҳарбий имкониятларнинг барobarлигидан эмас, балки ҳамкорлик муносабатларидан юзага келади. Гап турлича социал системалар ва синфий курашларни эътиборга олмаслик устида бораётгани йўқ. Турлича режимли давлатларнинг мавжудлиги тарихий факт экан уларнинг бирга яшашини ташкил этиш учун уриниб кўриш яхшироқ эмасмикин? Бу агрессив иттифоқларни туғдираётган ёлғончилик туманини тарқатиб юбориш, ҳалокатнинг олдини олишнинг энг таъсирли воситасидир. Ҳозир бунинг учун энг қулай шароитлар мавжуд. Кенгашдан кутилиши мумкин бўлган натижалар Европада дипломатик иқлимни ўзгартирар ва бундан кейинги тараққиётни енгиллаштирар эди.

Ўтган йиллар тажрибасини унутмаган Франция Европада тинчлик ўрнатишидан бошқалардан кўра кўпроқ манфаатдор мамлакатларнинг биридир. Унинг манфаатлари кўп жиҳатдан Совет Иттифоқининг манфаатларига мос келади.

Ёзда Парижда уюштирилган савдо-саноат виставкаси, унинг Елисей далаларидаги саройида В. И. Ленинга бағишланган экспозицияларининг қўйилиши иккала ҳалқни боғлайдиган дўстликдан далолат бериб туради. Бизнинг муносабатларимиз мустаҳкамланиб бормоқда. Бу дўстлик ақл кучини мустаҳкамласин. Бундай ақл кучи Европанинг кўпгина мамлакатларида кенгашнинг очилишига тайёр турибди. Бу кенгашни мумкин қадар тезроқ бошламоқ зарур.

Жан-Морис ЭРМАН.
Француз публицисти.
(АПН).
Париж.

МЕҲНАТ ЗАРБДОРИ

ИШОНЧНИ ОҚЛАЁТГАН АЁЛ

ЙИГИРМА БИР БОР НИШОНЛАНАДИГАН ТЎЙ

ЭРКАТОЙЛАР РЕЖИМИ

ПОЛНИ МАШИНА ЮВАДИ

ҚИРҚ ЙИЛ ТРАМВАЙДА

ҲАЛОЛЛИК ОЛИЙ ФАЗИЛАТ

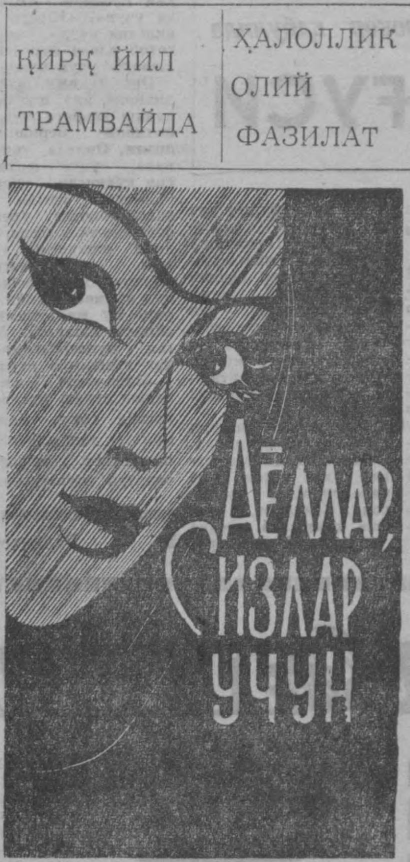

Депутат ва ҳаёт

ҚАЛБ ДАЪВАТИ

Ҳури опа бугун ҳам одатдагидек ишдан анча кеч, ҳориб қайтди. У катта кўчанинг ўнг томонидаги йўлкадан оҳиста борар. чарчаганини билдирмасликка ҳаракат қиларди.

Қизиқ, киши шодланса, ёки бирор нарсадан кўнгли ранжиса, босиб ўтган ҳаёт йўлига разм солади, қилган ишларини сарҳисоб қилади, эгаллаши зарур бўлган чўққиларга чиқиш режаларини тузади. Ҳозир ҳам шундай бўлди. Ҳури Носирхонова хаёлан кўп узоққа борди, бугун амалга оширган ишларини бирма-бир кўнглидан ўтказди.

У Куйбишев районидаги каттагина бир тикувчилик комбинатига бошчилик қилади. Корхона партия ташкилотининг жонкуяри бўлишидан ташқари, район Советининг энг актив депутатларидан бири. У бугун ҳам корхонанинг саркори, ҳам депутат сифатида бир қанча ишларни амалга оширади. Меҳнат отпускасига чиқадиган тикувчиларни ҳузурига таклиф қилади, дам олишни намунали ўтказиш учун қимматли маслаҳатлар беради. Депутат сифатида райижрокомдаги масъул кишилар билан гаплашиб, катта эҳтиёж сезган тўрт кишига қурилиш буюмлари тўғрилаб берди.

— Ассалому-алайкум қизим!

Бурилиб товуш келган томонга қараганида, унинг рўпарасида ёши ,олтмишлардан ошиб қолган мунис бир онажон турарди.

— Қизим, кўрмаяпсизми, сизнинг шарофатингиз билан, кўчамиз кафтдек теп-текис бўлди. ,— дея ҳаяжон билан сўзида давом этди кампир.— Кўча аҳолиси номидан миннатдорчилигимни изҳор қилгани чиққандим. Умрингиздан барака топинг, раҳмат.

— Арзимайди, онажон, арзимайди!

Тиниб-тинчимас бу аёл директор бўлиб келганида, тикувчилик комбинатининг барча цехлари кўримсизгина биноларда жойлашган, водопровод ўтказилмаган эди. Эндиликда эса, цехларнинг асосийлари махсус қурилган замонавий биноларга жойлаштирилди. Ҳозир комбинатда олти юзга яқин чевар меҳнат қиляпти. Социалистик мусобақа намунали йўлга қўйилган бу корхонада беш йилликнинг охирги йили олти ойлик топшириғи 131 процент қилиб адо этилди. Планга қўшимча равишда салкам 250 минг сўмлик устки кийимлар савдо ташкилотларига реализация қилинди. КПСС XXIV съезди шарафига бошланган зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаётган комбинат чеварлари беш йиллик план топшириқларини 7-ноябргача бажаришга аҳд қилганлар...

Коммунист Ҳ. Носирхонова ишчанлиги, кишилар қалбига йўл топа билиши билан эл назарига тушган. Шунинг учун ҳам, сайловчилар юксак ишонч билдиришиб, уни 1954 йилдан буён узлуксиз равишда район Советити депутатлигига сайлаб келмоқдалар.

Халқ ишончи! Уни шараф билан бажариш халқ хизматкори ҳисобланган депутатнинг муқаддас бурчи. Ҳури опа буни яхши тушунади. Сайловчилардан берилган ҳар бир наказни бажармагунча сира тинчимайди.

Депутат аёлнинг бу қутлуғ йўлдаги иши самарали бўлаётганлигини шулардан ҳам билса бўлади. Сўнгги вақтларда ўттизга яқин кишига қурилиш материаллари олишда бош-қош бўлди, ўнга яқин онага эркатойларини боғчага жойлаштиришга ёрдам берди, Бинокор, Кооператив кўчаларини асфальтлашдаги жонбозлигини айтмайсизми! Бундан ташқари, райондаги бир қатор маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишини тубдан яхшилашда ҳам Ҳури опанинг муносиб ҳиссаси бўлди,

Бурч! Ана шу юксак масъулият депутат Ҳури опага бир зум тинчлик бермайди, уни эзгу ишларга ундайди. Халққа садоқат билан хизмат қилиш нақадар катта бахт эканлигини у яхши билади.

К. ҲАМРОЕВ.

Ҳикматлар

Карам соҳиби бўлган одам ваъда бердими — ваъдасига вафо қилмоғи лозим.

«Нима десам экан?» деб ўйлаш, «Нега шундай деб қўйдим-а?» — деб пушаймон бўлишдан яхшироқдир.

Бир жойга киришдан аввал, у ердан чиқиш тадбирини кўр.

Ҳар кимки ғазабич ичига ютар, у гунох қилганнинг гуноҳин ўтар.

Ҳар нимaнинг ҳам баланд бўлгани билан қомати, баланд бўлавермас аммо қиймати.

Бойлик молда эмас — камолда, ақл ёшда эмас бошдадир.

Қўли очиқ кишиларнинг кафтида мол-ку турмас, севган дилда чидам турмас ва ғалвирда сув турмас.

Саъдийнинг «Гулистон» китобидан.

Ҳар тўғрида

Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «пардозлаш ишлари» залида пол ювадиган «пионер» машина намойиш қилиняпти,

Бакка ўн беш литр тоза сув солинади. Муруввати буралиб, машина ишга тушади. Чўткаси айлана бошлайди. Клапан буралади, бакдаги сув чўтканинг устига бир маромда оқа бошлайди. Чўтка айланиб, полни ювади ва ишқаланиб олдинга силжийди, машинани ҳам ўз орқасидан олиб боради. Машинани аравачани юргазгандай аста юргазиб туриш керак. Махсус қурилма ифлос суюқликни ўша заҳоти ўзига шимиб олади ва махсус бакка солади. Машинанинг оғирлиги ўттиз килограмм келади. 220 вольт қувватда ишлайди.

Бу янги машинани Ленинграддаги К. Д. Памфилов номидаги коммунал хўжалик академияси илмий-текшириш институти ишлаб чиқарган. Ҳозирги кунда Белгород чўян қуюв заводида кенг кўламда ишлаб чиқарила бошланди.

Кел, сен ҳам ўйин қол!
М. Жалолиддинова фотоэтюди.

КОРХОНА ФАРЗАНДИ

Уруш тугаб, тинч қурилиш даври бошланган йиллар. Эндигина 14 ёшга қадам қўйган Зуҳра болалар уйи билан хайрлашиб, тўғри тўқимачилик комбинати қошидаги фабрика-завод билим юртига ўқишга келди. Шундан буён комбинатда меҳнат қилиб келади...

Биринчи йигирув фабрикаси йигирув цехининг бошлиғи Рихсивой Алимуҳамедов илғор ишчилар ҳақида гапирар экан, Зуҳра опа номини мамнуният билан тилга олиб, шундай деди:

— Цехимизда ўзбек ишчилари камроқ, лекин бир фидокоримиз бор. У тўрт ишчининг ўрнини босади!

Цех бошлиғининг Зуҳра Эгамбердиевага берган баҳоси бироз муболаға бўлса керак, деб ўйлагандик, лекин ўринли экан. Бунга биз Зуҳра опанинг таржимаи ҳоли, меҳнат фаолияти билан танишиб чиққач, тўла ишонч ҳосил қилдик...

Илғор ишчи ҳозирги кунда тўртта йигирув машинасини бошқаряпти.

Йигирувчи 22 йилдан бери тайёрлаган арқоқни ҳисоблаб чиқилса, ярим миллион килограммдан ортиб кетади.

З. Эгамбердиева шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам ғайрат-шижоат билан ишлаяпти. Беш йиллик шахсий топшириғини бажарган илғор ишчи партия XXIV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Шу сабабли, сменада пландаги 104 килограмм ўрнига, 110-115 килограммдан арқоқ тайёрланяпти. Илғор ишчи тайёрлаган хом ашё сифати ҳам юқори бўляпти.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Чилонзор районидаги 128-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Шоҳида Ҳикматова ўн болани тарбиялаб, вояга етказган ажойиб онадир.
Ҳ. Афзалов фотоси.

Хонаки аптечка

Ҳар бир оилада хонаки аптечка бўлиши керак. Биринчи ёрдам кўрсатиш учун зарур дорилар ана шунда сақланади.

Суюқ дориларни оғзи берк шиша идишларда, порошок ва хап дориларни тунука қутичаларда сақлаган маъқул. Ҳар бир шиша идиш ёки қутичадаги дорининг номи қоғозга ёзилиб, идиш сиртига ёпиштирилиши лозим. Этикеткаси (қоғози) тушиб кетган дорининг қайси касалликка даво эканлигини эсдан чиқарган бўлсангиз, хатога йўл қўймаслик учун ташлаб юборинг. Аптечкада узоқ турган микстура, экстракт, эритма ва бошқа суюқ дориларни ҳам ишлатманг.

Аптечкадаги дориларни камида ҳар ойда бир марта текшириб туринг. Кийим тозалаш воситалари, (бензин, ацетон) совун ва шу кабилар дорилар билан бир жойда турмасин.

Бинт, пахта, компресс қоғози, боғлам материалларини халтачага, горчичникларни кичкина пакетларга солиб қўйган маъқул.

Ҳар бир аптечкада стерил пахта, индивидуал боғлов пакети, бинт ва дока бўлиши шарт; компрессорлар учун клеёнка ёки мумли қоғозлар, горчичник қўйиш ва горчица ванналари қилиш учун қуруқ горчица бўлиши керак. Суюқ дорилар учун махсус рюмка ёки стаканча бўлгани маъқул; термометр ва томизғич (пипетка) ғилофда туриши лозим.

Фойдали маслаҳатлар

Соф ҳаво ўпкагагина эмас, терига ҳам яхши таъсир қилади. Шу сабабли, тери ҳавода баҳра олсин учун жуда кеч бўлишига қарамай, ётаётганингизда, албатта, юзингиздаги упа ва мойни артиб ташланг.

* * *

Иягингизнинг тагида яна бир қават ияк ҳосил бўлмаслиги учун ёстиғингизни унча баланд қўйиб ётманг.

* * *

Кундузи кўп юрган аёллар ясси ёстиқда ётишлари, оёқлари тагига бирор нарса қўйишлари керак, яъни оёқлар бошдан баландроқ бўлсин. Шунда, оёқ яхши дам олади, мия ҳам қон билан етарли таъминланади.

Ҳалоллик кишига обрў, иззат-икром инъом этади. Чилонзор районидаги 4-ошхонага қарашли буфетда сотувчи бўлиб ишлаётган Фарида Жўраева ана шундай меҳнатсевар аёллардан. У саккиз йилдан бери шу соҳада ишламоқда. Харидорлар унинг номини эҳтиром билан тилга оладилар.

Ю. Бутусов фотоси.

Бу жуда қизиқ

ТЎЙ НЕЧА БОР НИШОНЛАНАДИ

Ҳаммага маълум, инсон умрида бир марта рўй берадиган энг унутилмас кун—никоҳ тўйи ниҳоятда тантана билан нишонланади. Йиллар ўтиб, инoқ жуфти-ҳалоллар —йигирма беш йиллик «кумуш» тўйларини нишонлашади. Ундан сўнг, орадан эллик йил ўтгач, «олтин тўй» тантанаси бошланади. Мамлакатимизда никоҳ тўйи шундай нишонланади.

Болгарияда эса никоҳ тўйи йигирма бир марта нишонланади. Бу куннинг ҳар бири ўзига хос хусусиятга эга.

Биринчиси — никоҳ тўйи. Бунда келин ранг-баранг очилган гуллар ва барглар билан безатилади.

Иккинчиси бир йилдан сўнг байрам қилинади. У чит тўйи дейилади. Бунда ёш келин ясанмайди, одмигина чит кўйлак кияди. Ҳаёт изига тушиб оляпти, дейишади буни.

Учинчи тўй беш йилдан кейин бўлади. Буни ёғоч тўй дейишади. Меҳмонлар эр-хотинга ёғочдан ясалган буюмлар тортиқ қилишади.

Тўртинчи юбилей — олти ярим йил ўтгандан кейин нишонланади. Рух тўйи дейилади бу. Унда озодалик кўрикдан ўтказилади, ҳаммаёқ ярақлаб турган рух идишга қиёс қилинаётгандек саранжом-саришта бўлади.

Ундан сўнг жез, темир, пушти ранг, никель тўйлари бўлиб ўтади.

Учинчи тўй йигирма йилдан сўнг байрам қилинади. Буни чинни тўйи дейилади. Бунда ўтган йиллар мобайнида мавжуд идишлар ишдан чиқиб бўлган, деб уй эгаларига чинни буюмлар совға қилинади.

Орадан йигирма беш йил ўтгач, ўн биринчи — кумуш тўй эълон қилинади. Эр-хотин тилла узуклари ёнига кумуш узук ҳам кийишади.

Ўн иккинчи — марварид тўйи ўттиз йилдан сўнг нишонланади. Ундан сўнг каноп, алюмин тўйлари ўтади.

Қирқ йилдан сўнг ўн бешинчи — ёқут тўй нишонланади. Эр хотинига севги тоши— ёқут кўзли узук тақдим қилади.

Эллик йилдан сўнг олтин тўй нишонланади. Шу куни эр-хотин бир-бирига олтин узук кийдиради.

Олтмиш йил ўтгач, гавҳар тўйи ўтказилади. Яна темир, тош, миннатдорчилик тўйлари ҳам бўлиб ўтади.

Энг сўнгги йигирма биринчи тож тўйини етмиш беш йил бирга яшагач нишонлашади.

Эндигина оила қурган ёшлар, иноқ-тотувликда ҳаёт кечириб, тож тўйларингизни нишонлашга сазовор бўлинг!

— Ишга кирмоқчимисиз?

— Ҳа.

— Ҳисобга қанақасиз? Пул саноғини биласизми?

— Унча-мунча биламан.

Унинг билимини текшириб кўришди.

— Дурустсиз-ку, — кўнглини кўтариб қўйишди.

— Чаласаводлар мактабига қатнаяпман.

— Ҳа, жуда яхши. Шунинг ўзи етарли. Бўлди, ўзимизда ишлайсиз, — деди бошлиқ.

Кўзлари йўлда

Шу куннинг ўзидаёқ унга ҳозирча қиладиган ишини тушунтиришди. У вагонда кондукторлик вазифасини ўтади ва ишдан кейин трамвай ҳайдашни ўрганди.

Ўзбек қизининг вагон ҳайдаши Тошкент ичра шов-шувга сабаб бўлди. «Ҳей, Мусабек аканинг қизи вагон минибдими? Юзини очиб-а. Рухсат бериб қўйишибдими-а? Эркаклар қиладиган иш-ку бу! Жуда бебош экан-да, а?» Одамлар ҳар хил гапиришди уни.

Бироқ механизм сирини тушуниб олаётган ёш қиз бутун меҳрини шу касбга бериб, пўлат из сари йўл олди. Қундузнинг кўзлари йўлда-ю, қўллари рулда.

Бу воқеа бундан қирқ йил муқаддам содир бўлган.

Қундуз Мусабекова ҳозир шахсий пенсионер. Аммо касбга қўйган меҳри уни ҳамон ишга чорлайди. У ҳаётини ярақлаб турган пўлат изларсиз тасаввур этолмайди. Меҳнатсевар, иродали бу аёл ҳали ҳам тетик, бардам. Ўз вазифасини аъло даражада адо этади. Ойлик плани ўртача ҳисобда бир юз қирк процентдир. 16-трамвайга тушиб юрадиганлар унинг маҳоратини сезишган бўлса керак. Қундуз опа трамвайни вазмин, шошилмасдан, лекин ишонч ва усталик билан эпчил ҳайдайди. У механизмларни ўз измига шу қадар солиб олганки, ҳайдаётган трамвайида бемалол сув ичиш, газета ўқиш мумкин. Одамнинг ҳаловати бузилмайди.

Беозоргина бошқаради ишини. Баъзилар трамвайни нотекис йўлда кетаётган аравадек сакратиб ҳайдашади. Шундай пайтда опанинг хайдовчилик маҳорати, айниқса кўзга ташланади.

— У вақтлар трамвай илон изидай эгри-бугри, тор кўчаларда ҳайдаларди, — эслайди опа, — трамвай изи битталигидан бир томондан келгани иккинчиси билан тўқнашиб қолмаслиги учун, албатта бири-бирини маълум бекатда пойлаб турарди. Пўлат из эса фақат бекатлардагина иккига ажраларди. Рўпарадаги трамвайнинг келишини пойлаб, чойхонага кириб, бемалол чой ичиб, гаплашиб ўтирардик. Манзилга етиш шу қадар қийин эди. Мана, энди шунча ўзгариш. Ҳозирги трамвайлар эртаклардаги гиротга ўхшайди. Кўз очиб юмгунча манзилингиздасиз. Кафтдек, текис кўчаларда кенг трамвай йўллари. Вагонларнинг гўзаллигини айтмайсизми? Йўлларнинг қулайлигиничи? Энг оғир шароитларда ишлаб келган одам, энди ишламай ўтирса ярашмас ахир.

Ширинзабон, дилкаш, камтарин опани 2-трамвай депосидагилар бениҳоя ҳурмат қилишади. Ҳар битта маросимда дам Фахрий ёрлиқ, дам мақтов қоғози, дам пул мукофоти билан тақдирланади у. В. И. Лениннинг 100 йиллиги шарафига «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медалини олишга сазовор бўлди.

— Давлатим, обрўйим мана шу трамвай орқасида. Шу ерда ишлаб ҳовли-жой — участка битказдим. Ўғил уйлантирдим. Қатор невараларимни тўй қилдим. Ўзим ардоқдаман. Мендан бахтиёр ким бор? — Мамнун гапирди у,— шунча бахтга меҳнатим туфайли эришдим.

Дарҳақиқат, меҳнат кишини улуғлайди. Қундуз опанинг босиб ўтган йўли бунинг далилидир.

М. ФАЙЗИРАҲМОНОВА.

✦ ГАЗЕТХОН ИЛҲОМИ

ЮЛДУЗ

Илк бор сени кўрдим гулшанда,
Кўзларингда ажиб бир туйғу.
Болдек ширин сўзинг ўшанда,
Қалбгинамга бахш этди ёғду.
Шунда бирдан фазо қўйнида
Милт этди-ю, сўнди бир юлдуз.
Наҳот, бахтим, шу юлдуз каби
Милт этсанг-у, йўқолсанг изсиз?!

Муҳаббат МАДАМИНОВА,
Бекобод.

ҲИДЛАР

◆ Металл қутича ичида бир неча гугурт чўпи ёқилса, қўланса ҳиди йўқолади.

◆ Холодильникда қўланса ҳид пайдо бўлса, 1—1,5 кг. қора нонни тўғраб, холодильник токчаларига қўйинг, холодильник бир неча соат берк тургандан кейин ҳид йўқолади.

◆ Янчилган кофени қоғозга солиб буфетга қўйилса, буфетдаги ёқимсиз ҳид йўқолади.

◆ Карам шўрва қайнаб турган кастрюлькага бир парча оқ нон солинса ёки кастрюлькага сиркада ҳўлланган тоза сочиқ ёзиб, устидан қопқоғи ёпилса, карам ҳиди йўқолади.

◆ Идиш сиркали қайноқ сув билан ювилса пиёз ҳиди кетади.

◆ Уйга хушбўй ҳид таралсин десангиз, электр лампани ёқишдан олдин унга бир неча томчи атир ёки одеколон томизинг, лампочка ёнгач, уйга ҳид тарқалади.

◆ Уйқуга ётишдан олдин уйга нам латта осиб қўйилса уйдан тамаки ҳиди йўқолади.

◆ Ошхонадаги раковинанинг сув тушадиган тешигига бура (танакор)нинг қуюқ эритмаси қўйилса, қўланса ҳиди йўқолади.

РАССОМ ТАБАССУМИ

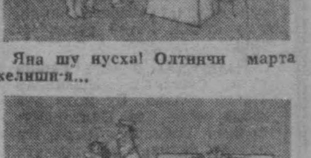

Яна шу нусха! Олтинчи марта келиши-я...

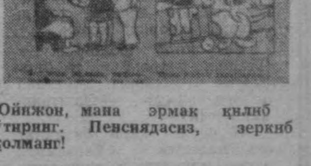

Ойижон, мана эрмак қилиб ўтиринг. Пенсиядасиз, зерикиб қолманг!

Айлантир, тинимсиз айлантир. Собиржоннинг кўзлари юмиляпти.

Жонгиналарим, ҳали ҳам мендан хафамисизлар?
В. Воеводин расмлари.

ЧАҚАЛОҒИНГИЗНИ ШУНДАЙ ЭЪЗОЗЛАНГ

Янги туғилган болани жуда ҳам авайлаб парвариш қилиш ва тўғри овқатлантириш керак. Сиз бола ҳаёти учун энг муҳим бўлган дастлабки икки ой давомида:

Уни ҳар уч соатда (эрталаб соат 6 да, соат 9 да, соат 12 да, соат 3 да, кеч соат 6 да, соат 9 да ва кечаси соат 12да) эмизиш керак;

кечаси соат 12 дан то эрталаб соат олтигача болани эмизмаслик керак;

болани ҳар сафар эмизишдан олдин, кўкрак учини қайнатилган сув билан артинг, бундан олдин қўлингизни яхшилаб ювинг. Болани эмизиб бўлгандан кейин қолган сутни соғиб ташлаш керак .

Боланинг алоҳида каравоти ёки аравачаси бўлиши шарт. Уни асло ўзингиз билан олиб ётманг. Ёстиғи баланд бўлмасин, уни денгиз ўти ёки пахтадан қилинг. Пар ёстиққа ётқизманг.

Чақалоқнинг юзини ҳар куни хона ҳароратидаги сувга пахтани ҳўллаб тозаланг. Кўзларини юмшоқ пахта билан алоҳида-алоҳида артасиз. Терисининг бурилиб қолган жойларини, қўлтиғининг ости, чови ва бўйнини вазелин ёки қайнатилган ўсимлик мойи билан артинг, кейин болага топ-тоза олди очиқ кўйлакча кийгизинг.

Боланинг қўл ва оёқ тирноқларини вақтида олиб туринг. Агар киндиги туғруқхонада тушмаган бўлса, то ўзи тушмагунча тегманг. Бунга болалар консультациясининг ҳамшираси қараб туради. Шуни унутмангки, боланинг киндиги тушгандан кейингина чўмилтира бошлаш лозим. Дастлаб икки-уч ҳафтада болани қайнатилган илиқ сувда собунламай чўмилтиринг, чўмилтирадиган сув 37 градус, уй ҳарорати эса 20-22 градус бўлиши керак, бундан ошиқ бўлмасин.

Она ва бола учун соф ҳаво керак. Туғруқхонанинг ёки болалар консультациясининг врачи болани очиқ ҳавога олиб чиқишни айтади. Шунингдек, болалар поликлиникаси чақалоғингизнинг ривожланиб боришини кузатиб туради .

Болалар консультациясига тез-тез бориб туринг, у ер болангизнинг соғлом ва бақувват бўлиб ўсишига ёрдам беради.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

Тимсоҳ овида

★ ТЎРТ УЛФАТНИНГ ЧАНГАЛЗОРДАГИ САЁҲАТИ.

★ МИТТИ ТИМСОҲЛАР ҚАРОРГОҲИ.

★ ТИМСОҲЛАРНИ ҚЎРИҚЛАШ ФОЙДАЛИМИ?

★ ЛАЗЗАТЛИ, ЛЕКИН ЖУДА ҚИЗИҚ ТАОМ.

МОНГРО (ўсимлик тури) чангалзорларида ҳаво худди ертўладагидек дим. Фақат, Сантьяго сойи чангалзорни бузиб, ипдек тизилиб оқади. Ялтироқ барглли, тўқ кўк дарахт шохчалари сувдан қаққайиб чиқиб туради.

Биз синиб кетай деб турган, эски, шалоқ қайиқда оқим бўйлаб ҳаракатланаяпмиз. Бижғиган димоқни ёрувчи аччиқ ўткир ҳид бизни доимо таъқиб қилиб боради. Сойнинг суви ҳам ботқоқликдаги каби сарғиш тус олган, худди оқмаётгандек туюлади. Ёзнинг охирги кунлари ҳарорат 30 градус иссиқдан ҳам ошиб кетади. Тердан шўр бўлган кўйлакларимиз орқамизга ёпишиб қолгандек, лекин уни ечганимиз ҳамоно, қуёш худди дазмол босгандек куйдирар эди.

Биз қайиқда тўрт киши — Петронило, унинг ўғли Пабло, ленинградлик биолог Виктор ва мен борар эдик.

Виктор денгиз ўсимликлари билан шуғулланарди, мен эса гидрохимия билан. Биз Гаванадаги океанология институтида бир йилдан бери иш олиб бормоқдамиз.

Петронило билан Кубада юрган биринчи кунларимиздаёқ танишган эдик. У бизни Ортигосга меҳмонга чақирган эди. Лекин биз фурсат тополмай юрардик, ундан ташқари, ов мавсумини ҳам бари бир кутиш керак эди.

Мен аввалига «тимсоҳларни қўриқлаш» деган нарса нима эканлигига тушуна олмадим. Маълум бўлишича, яқин пайтларда тимсоҳларнинг қирилиб кетишига оз қолган. Табиат ёқимсиз жониворга сахийлик қилиб, унга қалин ва чиройли тери насиб этган. Асримизнинг бошларида тимсоҳлар терисидан тайёрланган туфлилар, сумкачалар, портфеллар роса модага кирганида, овчиларнинг ғайрати қўзиб кетиб, баъзи мамлакатлардаги тимсоҳларни бутунлай қириб юборганлар. Лекин Кубадаги ўтиб бўлмас ботқоқликларда яшовчи тимсоҳларнинг озроғини сақлаб қолишга муваффақ бўлинган экан. Шунинг учун, тимсоҳларни овлашга маълум муддатдагина руҳсат этилади. Петронилога икки вазифа юкланган: биринчидан, браконьерликка йўл қўймаслик, иккинчидан митти тимсоҳларни ҳамда урғочи тимсоҳ ташлаб кетган тухумларни йиғиб, тимсоҳлар ўстирилган махсус фермага топшириш.

Петронило камгап, лекин зийрак одам. Баъзан тропик чангалзорларнинг номаълум товушига қулоқ солса, баъзан «диққат қилинг» дегандек юқорига ишора қилиб имлайди. Биз эса бунинг сабабига ақлимиз етмай, қотиб тураверамиз.

Қайиғимиз оқимга қарши суза бошлади. Эшкаклар Пабло қўлида. Бу моҳирона ишда мен ва Викторнинг ёрдами ортиқча. Тўғрироғи эшкак бизнинг қўлимизда яхши ишламайди. Сувни қаттиқ шалоплатиб юборамиз, лекин аслида товуш чиқармай юриш керак.

Петронило шоширди: — Тезроқ, тезроқ! — ва бирданига қўлини кўтариб ишора қилди. —Эшитаяпсизларми?

Қулоққа қари бақанинг вақирлашига ўхшашроқ номаълум товуш эшитилди.

—Тимсоҳ, — деди боши билан имлаб йўл бошловчимиз. — Баъзан улар завқли «концерт» бошлаб юборадилар.

Сойнинг ўзани қисқара бошлади. Эшкаклар шохчаларга тегиб қолди. Шохларни ушлаб, торта-торта қайиқ билан зич чангалзор орасига кириб бордик. Лекин тимсоҳлар кўринмайди. Петронило ўз бахтимизни бошқа сойчада синаб кўришни таклиф қилди. Биз рози бўлдик. Негадир ота-бола бир-бирларига маъноли қараб қўйдилар.

—Паблони, яхшиси қирғоқда қолдирамиз, — деди Петронило. — усиз ҳам эплайверамиз.

—Агар овимиз шундай «юришиб» турса, бемалол эплайверамиз, — тегишиб қўйди Виктор.

—Ўлжалар бизни кутмоқда, — деди бошловчимиз кулганича.

—Кўриниб турибдики, бу ерда ҳам кутишган эди, кутавериб кетиб қолган кўринишади, — деди истеҳзоли кулиб Виктор.

—Мана шу ерда... Ҳозир кўрасизлар, — деди яна кулганича Петронило худди бизнинг бардошимизни синаётгандек. — Биз уларни қўл билан тортиб оламиз... Ҳа, ҳа, қўл билан!

Петронило қайиқни бурди-да, Монгрога боғлади. Виктор биринчи бўлиб чангалзордаги бир томони сувга яширинган пўлат арқонча билан уланган узун арқонни кўрди.

—Бу нима мато бўлди?

—Петронило кафтини кафтига ишқаб қўйди. Қандайдир тушуниб бўлмас ишора билан овоз чиқармай, гоҳ фотоаппаратимизни, гоҳ сувни кўрсатиб имлай бошлади. Биз ҳеч нарсани тушунмай, гаранг бўлиб тураверdik. Петронило қайиқнинг бурнида нима биландир овора бўлди. Ниҳоят, мўрт шохчаларга арқонни илиб, торта бошлади.

—Тутилибди, тутилибди! —севинганидан қичқириб юборди у.

Биз фотоаппаратларга ёпишдик. Арқон таранглашди-да, сув остидан тимсоҳнинг катта очилган жағи кўрина бошлади. Унинг кичкина кўк кўзлари олайиб, бизга даҳшат билан боқиб турарди.

—Тимсоҳ, тирик тимсоҳ!

—Ҳе-ҳе, — қичқирди хурсанд Петронило. Тимсоҳ сувдан бир метрча баландда осилганича туриб қолди. У думи билан қаттиқ силтанар, типирчилар эди. Лекин мустаҳкам пўлат арқонча уни қўйиб юбормасди. Шошилиб, тез-тез суратга ола бошладик. Бўйи уч метрча келадиган тимсоҳ қармоқда турганида қуруқликда юргандан кўра унчалик даҳшатли бўлиб кўринмас эди.

Петронило тимсоҳни кучсизлантириш учун ярим соатча осилтириб қўйди. Кейин оғзини маҳкам боғладик-да, қайиққа олдик. У тахминан икки юз килоча келса керак.

Виктор арқонларни таранг қилиб боғлашига қарамай, биз ўз ўлжамиздан узоқроқ туришга ҳаракат қилардик. Айни пайтда, Петронило ўзининг ов қилиш усули ҳақида гапира кетди. Маълум бўлишича, бу усул қадимдан қўлланиб келар экан. Очкўз тимсоҳлар акулага ўхшаб дуч келган емакни ютаберадилар, шунинг учун, уларни қармоқ билан тутиш осонроқ. Хўрак вазифасини асосан тутилган қушлар бажаради. Тимсоҳ аста-секин сув остидан келади-да, хўракка ташланади ва... ўлжани тортиб олаверишингиз мумкин.

Петронило вақти-вақти билан чилвирни тортиб қўярди. Чилвир тортилганда, тимсоҳ ёш билан тўлган кўзини очиб, бизга ғамгин боқаётгандек бўларди. Ахир, у бечора ҳам очкўзлиги туфайли қўлга тушди-да. Ундан қолишмаган бошқа тимсоҳлар ҳам икки кун аввал қўйилган қармоқларга илиниб, бизни кутаётган бўлса керак.

Шу куни ов ёмон бўлмади. Биз яна уч тимсоҳни ўлжа қилдик. Қайта бошладик. Қайиғимиз оғир юкни зўрға кўтарар ва ҳар эшкак эшилганда, чайқалиб борар эди. Шунинг учун ҳам, Пабло қирғоқда қолган экан...

Қош қорая бошлади. Шошилиш керак. Бу ерларда қоронғида ҳар нарсани кутиш мумкин. Ўлжаларимизнинг энг кичкинасини фермага жўнатишга, қолганларини эса терисини шилишга қарор қилдик.

Ниҳоят, етиб келдик. Петронилонинг хотини Эрнестина бизга кечки овқат тайёрлай бошлади. Кечаси ухламадик. Керосин лампа зўрға ёруғлик сочарди. Тимсоҳ терисини шилиш осон иш эмас экан.

—Бундай таомни ҳали тановвул этиб кўрмагансизлар,— деди синовчан оҳангда Эрнестина. Виктор ўзига маълум бўлган Кубанинг бир неча миллий таомини айтиб кўрди, қандай таом эканлигини бари бир тополмади. Охири Эрнестинанинг ўзи сирни очди. У бизни тимсоҳ гўштидан тайёрланган бифштекс билан меҳмон қилмоқчи экан. Бифштексга тимсоҳнинг фақат думи ишлатилар экан, холос. Таомга тимсоҳнинг бир талай гўштидан атиги йигирма килограммча яроғлиги қоларкан. Бифштекслар пишганида биз Виктор билан ниҳоятда очиққанимизни ва чарчаганимизни сездик.

— Қани татиб кўринглар-чи, деди Эрнестина. Икковимиз ҳам ботина олмай, бир-биримизга қараб қолдик. Қовурилган тимсоҳ қандай бўларкан? Йирикроқ бўлакни олиб еябошладиқ.

— Биласанми, дуруст-ку, —деди Виктор,—тўғриси, сал қаттиқроғу, аммо, ёмон эмас. Қари мол гўштига ўхшар экан.

— Ёки ёшроқ фил гўштига,—қўшиб қўйдим мен.

Овқатдан сўнг яна ишга тушиб кетдик. Тонггача териларни шилиб бўлиш ва тузлашга ҳам улгуриш керак.

Кечаси салқин бўлишига қарамай, терлаб сув бўлиб кетдик. Тери шилиш ҳам машаққат экан, терини тортиб кесаверишдан бармоқларимиз чарчаб кетди. Ниҳоят охиргисини шила бошладик. Ундан беш дона тухум чиқди. Оддий, оқ юпқа пўчоқ билан қопланган тухум. Диаметри товуқ тухуминикидан қолишмайди, лекин узунроқ, худди пиллага ўхшаган. Ҳар бир тухум 80—100 граммгача келади. Петронило уларни фермага топшириш учун олиб қўйди. Иккитасини эса Викторга совға қилди.

Лабораториямизда қум, сув ўти ва лампа ёрдамида оддийгина шароит ҳосил қилдик. Ниҳоят, ишимизнинг муваффақиятига ишонмаган бўлишимизга қарамай, бир неча ҳафта ўтгач, иккита жажжигина тимсоҳча тухумни ёриб чиқди. Миттиларнинг иштаҳаси дуруст экан, тезда кучга кира бошладилар. Ярим йил ўтгач, уларни Ленинградга кўчириб келдик. Тимсоҳлар янги иқлимга тезда кўникиб кетишди.

Ҳозир тимсоҳлар Викторнинг уйида.

«Вокруг света» журналидан.

В. СИЮКОВ.

● *Шифокор қабулида*

ШИРИН ҲАЁТ ОҒУСИ

Алькоголь улфат — келтирар кулфат! Бу ҳикматда жуда кенг маъно бор. Касофат ичкилик орқасида айрим аёлларнинг қанчалаб кўз ёши тўкилмади, дейсиз. Неча-неча бахтсиз ҳодисалар, оилаларнинг ширин ҳаёти бузилиб, ота билан онанинг бир-биридан ажралиши ва шу туфайли гуноҳсиз болаларнинг сарсон-саргардон бўлиб қолиши ҳам касофат ичкиликнинг оқибатидир.

Ичкиликка муккасидан кетган пиянистанинг бошқаларга касофати текканн устига, ўз соғломлигига жиддий зарар етказганини, ишхонада меҳнат интизомини бузиб, брак маҳсулот ишлаб бериб, давлат пулининг қанчалаб бекорга чиқиб бўлишига сабабчи бўлаётганини айтмайсизми?!..

Кейинги йилларда мамлакатимизда ана шундай кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида ичкиликбозликка қарши кураш кескин кучайтириб юборилди. Албатта, бу курашда жамоатчиликнинг актив иштирокисиз етарли натижага эришиб бўлмайди. Корхона ва маҳалла ёшлари, пенсионерлар, студентлар ичкиликбозлик ва безориликка қарши курашда милиция ходимларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Аммо, айрим шахслар борки, улар бу шарафли умумжамоат ишидан ўзларини четга олиб, «ичса ўз пулига ичибди-да, менга нима» — деган гаплар билан қўл силтаб ўтадилар.

Бундай дейишга ҳеч қайсимизнинг ҳаққимиз йўқ. Ичкиликка берилган кишиларни ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, тўғри йўлга солишимиз ёки кайсарлик қиладиган бўлса, шафқатсиз равишда чоралар кўриб, уни бу йўлдан қайтишга мажбур этишимиз зарур.

Ичкиликка ўрганиш тўсатдан юз бермайди, албатта. Олдинига пиво, ундан кейин оз-оз вино ичишдан бошланади. Кейинроқ, «юз-юз» граммлаб ароққа ўтилади. Бориб-бориб ичишнинг баҳонаси ҳам кўпаяди. «Иштаҳа учун», «Юраги сиқилгани учун», бирон сотиб олган нарсасини «ювиш» учун ичилади.

Энг муҳими, касалликнинг ана шу бошланиш даврига жиддий эътибор беришимиз лозим. Оилада, ишхонада, ўқув юртида, ёки қўйингчи, қаерда бўлмасин, кимки оз-оздан ичишга ўргана бошладими, тезда олдини олишимиз, умуман, ўша озгина ичишга ҳам бошдан йўл қўймаслигимиз лозим. Бу масъулиятни, айниқса ёшларга бўлган муносабатимизда ҳис этишимиз керак.

Ичкиликбозликка қарши кураш масаласи касаба союз, комсомол ташкилотлари, шунингдек, маданий-оқартув муассасалари ходимлари, ўқитувчилар, илмий ходимлар ҳамда Қизил Крест ва Қизил ярим ой жамияти активлари зиммасига ҳам масъулиятли вазифа юклайди.

Бу ташкилот ва ходимлар ичкиликка берилган кишиларнинг хатти-ҳаракатини коллектив йиғилишларида ёки корхонада чиқариладиган кўп тиражли газеталарда фош этиб, шарманда қилишлари, таъбсига таянтиришлари керак.

Ичкиликбозлик юрак, асаб ва умуман организмда оғир касалликлар келтириб чиқаришини, бу дардларни даволаш қийин эканини ҳар бр онгли киши тушиниши лозим.

А. Г. МУРАТИЦИС,
31-невропотолог поликлиникасининг врачи.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ —31|VII да **Олтин девор**, 1|VIII да **Алишер Навоий**, 2|VIII да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31|VII да **Ажаб савдолар**, 1|VIII да **Паранжи сирлари**, 2|VIII да **Менинг жаннатим** (қишки бинода).

Кино

31 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Оқ бўрилар—«ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кечқурун).

Қизлар фитнаси — «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «СПУТНИК», (кеч 7 да).

Буваси тушмагурей — «ВОСТОК» (кечқурун).

Чўри—«ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Гул ва тош—САНЪАТ САРОЙИ (кеч 6, 8.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда (бошланади)

Қизлар фитнаси—«ХИВА».

Оқ бурилар—«ФЕСТИВАЛЬ».

Кашмирдаги севги—«РАКЕТА».

1 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Оқ бурилар—«ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Қизлар фитнаси —«МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, 5 ва кеч 7 да).

Тошдаги достон (кундуз соат 12, 5 яримда), **Сайҳа** (кундуз соат 2,40 ва кеч 8.20 минутларда); —НАВОИЙ номли.

Буваси тушмагурей—«ВОСТОК» «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3, кеч 6, 8,45 минутда).

Ҳалоскорлик —«МОСКВА» (кундуз соат 3 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)

Қизлар фитнаси—«ХИВА».
Оқ бўрилар—«ФЕСТИВАЛЬ».
Чўри — «РАКЕТА».

ТОШКЕНТ ХЎЖАЛИК БУЮМЛАРИ ЗАВОДИГА

конструктор-инженер, катта инженер, меҳнатни нормаловчилар, бухгалтерлар, тунукачилар, штамповкачилар, қуювчилар, слесарлар, токарлар, юкчилар, куйдирувчилар, электромонтёрлар, юқоридаги мутахассисликларга шогирдлар.

КЕРАК

шунингдек 2 сменада ишлаш учун вақтинча ишга юқоридаги мутахассисликларга студентлар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес; Тошкент шаҳар, Сағбон кўчаси, 30 тупик, 79 уй (40, 49 автобусларнинг «Чинни заводи» бекати).

«СТРОЙРЕМБИТ» РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИГА

қурувчи-инженерлар, катта иқтисодчи (план бўлими бошлиғи), **катта бухгалтер-ревизор, секретар-машинистка.**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес; Тошкент шҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 20 уй, 4 қават, 3 хона.

Узбекистон ССР об-ҳаво бошқармасига

радиолакация бўйича инженер ва техниклар, электрчи-механиклар, бухгалтерлар, шофёрлар, инженер қурувчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес; Тошкент шаҳар, Астрономическая кўчаси, 31 уй (20, 21 автобусларнинг «Ўртоқ фабрикаси» бекати).

Узбекистон ССР социал таъминоти Министрлигининг

РЕСПУБЛИКА ПРОТЕЗ-ОРТОПЕДИЯ ЗАВОДИГА

бош бухгалтер, бухгалтер-ревизор, пойафзалчилар, слесарлар, дурадгорлар, ёғочсозлар, станокчилар, машинисткалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес; Тошкент шаҳар, Механическая кўчаси, 5 «а» уй (21 автобус, 4, 5 троллейбусларнинг «Куйбишев майдони» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ВОРОНЕЖ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ПОЕЗДИ

ТУГАТИЛАДИ

Ҳамма даъволар билан 15 августгача мурожаат қилинсин.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

1, 2 АВГУСТДА

(кураш майдонида)

Республика ашулачилар конкурсининг ғолиби

ИКРОМЖОН БЎРОНОВ

ва

ЁШ ХУШОВОЗ ХОНАНДАЛАР ЖЎРАХОН РАҲИМОВ, АНВАРЖОН ТИЛЛАНАЗАРОВЛАР ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

Қатнашадилар: Чавандоз **ХУДОЙБЕРГАНОВ**, Убайдулла **АВАЗОВ**, Шомурод **ФАРМОНОВ**, Ҳожиакбар **ҲАМИДОВ**, Рустам **ХОЛИҚОВ**, Раҳимжон **ТУРСУНОВ**, Гўзалхон **ҲАМИДОВА**, Василахон **ҲОШИМОВА** ва бошқалар.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

Телевизор

31 ИЮЛЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.30 Телевизион янгиликлар. **18.45** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўзбекистон комсомоли». **19.20** «Пропагандист» программаси. **19.50** «Эфир-4» музика тўлқинида. **20.40** Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: 20.50 Телевизион янгиликлар. **21.05** Реклама. **21.10** «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида. 22.00 «Олтин водий» программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Узбек тилида: 18.00 Абитуриентлар учун. Математика. **18.40** Абитуриентлар учун. Физика.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.15 Кўрсатувлар программаси. **19.20** Янгиликлар. **19.30** Рангли телевидение. От спорти бўйича СССР чемпионати. **20.30** «Ўз орзулари қонуни билан». Ҳужжатли фильм. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Рангли телевидение. Болалар учун. «Қувноқ шаҳарча». **21.30** КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари —ҳаётга! **23.30** Балет билан танишув. Л. Делиб, «Коппелия» балети Танаффус вақтида «Вақт» информацион программаси. **02.00** Рангли телевидение. От спорти бўйича СССР чемпионати (ёзиб олинган). **02.45** Янгиликлар, кўрсатувлар программаси. **02.55** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 «Ленин ордени». Ҳужжатли фильм (ўзбек тилида).

Рус тилида: 20.10 «Ураллик уч баянист». Рамо. Рақслар ва куйлар. **20.50** «Ишонинг менга, одамлар», Бадиий фильм.

1 АВГУСТ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55 Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: 10.00 Телевизион миниатюралар театри. **10.40** «Олтин калитча». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.00 Кўрсатувлар программаси. **12.05** Гимнастика ҳамма учун. **12,30** Янгиликлар. **12.45** Болалар учун. «Тимканинг саргузаштлари». 1-қисм. **13.00** Рангли телевидение. «Хушвақт бўлинг», Музикали программа. **13,30** «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. **14.00** Эфирда «Молодость». **14,30** Рангли телевидение. Украина фольклори мультфильмларда.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Кўрсатувлар программаси. **17.00** Телевизион янгиликлар (рус тилида).

Узбек тилида: 17.10 Кичкинтойлар учун. «Бойчечак». **17.40** Болалар учун мультфильм. **18.10** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қалб даъвати». **18.50** Телевизион янгиликлар. **19.05** «Гулноз». Рақслар гулдастаси. **19.50** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Янгиликлар. **20.15** Концерт. **20,30** Ярим аср йилномаси. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1945 йил». **21.30** Рангли телевидение. Эшкакли қайиқда сузиш бўйича жаҳон чемпионати. Даниядан олиб кўрсатилади. **22.45** «Жумбоқсиз Япония». Кўрсатувни Бутуниттифоқ телевидениеси ва радиосининг сиёсий шарҳловчиси В. Шрагин олиб боради. 1-кўрсатув. **23.15** Интервидение. II Бутуниттифоқ халқ рақс ансамблининг фестивали. Кишиневдан олиб кўрсатилади. **01.30** Опереттaлардан саҳналар. **02.25** Рангли телевидение. От спорти бўйича СССР чемпионати (ёзиб олинган). **03.00** Янгиликлар, кўрсатувлар программаси. **03.10** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

15.30 Ўқувчилар учун. «Хароб бўлган подшолик». Телевизион спектакль. **16.50** Классик куйлардан концерт. **17.30** Рангли телевидение программаси. **18.00** «Қувноқ болалар». Бадиий фильм. **19.30** Эфирда «Молодость».

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 «Турмуш ва маданият». **20.40** «Мўъжизалар маскани». Цирк программаси. **21.40** «Қайсарлар». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Ватан харитаси олдида. **19.00** Янгиликлар. **19.15** Музикали экран.

Тожик тилида: 20.00 КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари—ҳаётга! **20.20** Шашмақом концерти. **21.00** Оқшом эртаклари. **21.10** «Отишма». Бадиий фильм. **22.40** «Гўрўғли» достонидан парчалар.

Радио

1 АВГУСТ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Севги қўшиқлари. **8.25** Эстрада концерти. **9.30** Ўзбекистон халқ артисти М. Азизова ижро этган қўшиқлар. **10.10** «Дугоналар» радиожурнали. **11.35** Куйлардан— қўшиқларга. **12.15** Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт. **13,30** Опереттaлардан саҳифалар. **15,10** «Правда» газетасининг обзори. **15.20** «Фан ва турмуш» радиожурнали. **15.40** Вальслар. **16.10** «Музикали Тошкент» радиожурнали. **17.20** Уйғур куйлари. **17.50** «Идеология ва ҳаёт» (ўзбекча).

18.00 Чўлқуварлар учун концерт. **18,40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19,20** Ўзбек Давлат филармонияси солистларининг концерти. **20.30** Шўх концерт. **21.00** «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан» (ўзбекча). **21.10** «Қишлоқ оқшоми». Музикали-адабий композиция (ўзбекча). **22.20** Дам олиш концерти. **23.10** Ўзбек музикали драмаларидан парчалар. **24,00** Тунги концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Куйлардан-куйларга. **9.15** Спорт эшиттириши (русча).

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). **19,30** Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. Ф. Мусажоновнинг «Орзусиз ҳаёт йўқ» повестидан парча (русча). **20.00** Шашмақомдан парчалар. **20.30** «Орэро» вокал квартетининг концерти. **20,50** «Қишлоқ хўжалигида фан ва тараққиёт» (русча). **21.00** «Будапештдан гапирамиз» Музикали программа (русча). **21.40** Темирйўлчилар кунига бағишланган суҳбат (татарча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14,00 Композитор М. Ипполитов-Иванов. Музикали эшиттириш (русча). **15.30** С. Аҳмад. «Уфқ» радиопостоновкаси (ўзбекча). **17,30** Ўзбек классик адабиёти дурдоналари. Алишер Навоийнинг «Фарҳод ва Ширин» поэмаси асосида радиокомпозиция (русча).

19.00 «Дугоналар» радиожурнали.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ.
31 ИЮЛЬ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02 49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29 55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими —33-28 95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР 3067.
Р—00871.